

**29.02.
2024.**
9.00 - 16.00

Zinātniski praktiskā
konference:

**Bērnu agrīnās
attīstības novērtēšana
– ceļvedis bērnu
atbalstam**

Ko mēs jaunu varam noskaidrot par bērnu agrīno attīstību, lietojot e-BAASIK skrīninga rīku

LU prof. *emeritus*, *dr. psych.* **Malgožata Raščevska**, projekta zinātniskā vadītāja

Agrīnā preventīvā
atbalsta sistēma
bērniem

Apsveicu visu e-BAASIK lielo komandu ar kolektīvās monogrāfijas iznākšanu!!

Psiholoģiskās
novērtēšanas skrīninga
instrumentu komplekta
izstrāde bērnu agrīnās
attīstības risku
atpazīšanai

1. SĒJUMS

Skrīninga konstruktu
teorētiskais pamatojums
un attīstības veicināšanas
intervenču pieejamība

Agrīnā preventīvā
atbalsta sistēma
bērniem

ĪSUMĀ PAR e-BAASIK!

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts (e-BAASIK)

Rokasgrāmata par e-BAASIK vadīšanu

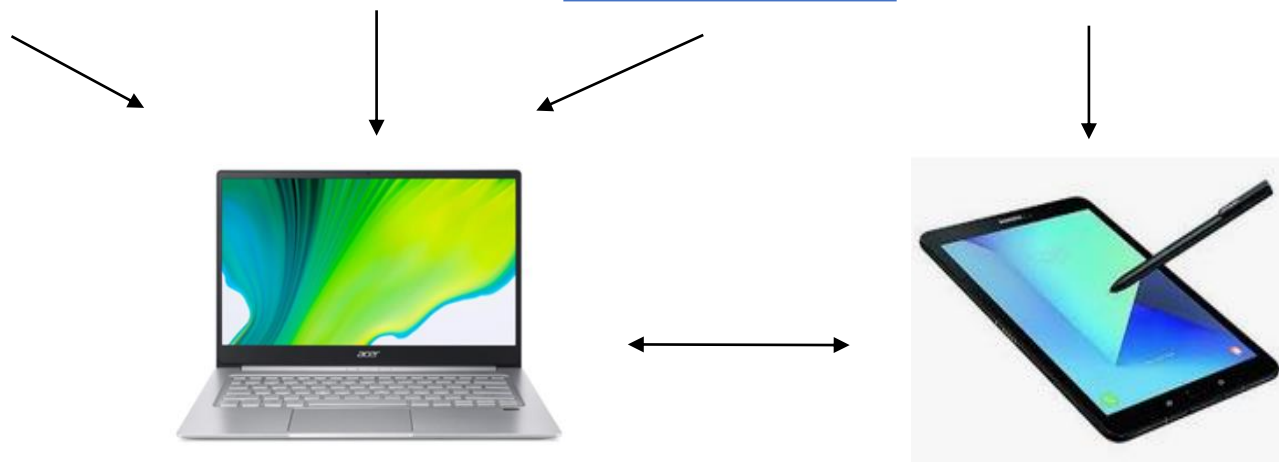
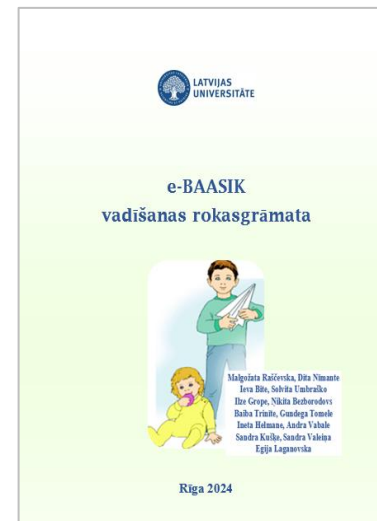

Agrīnā preventīvā atbalsta sistēma bērniem

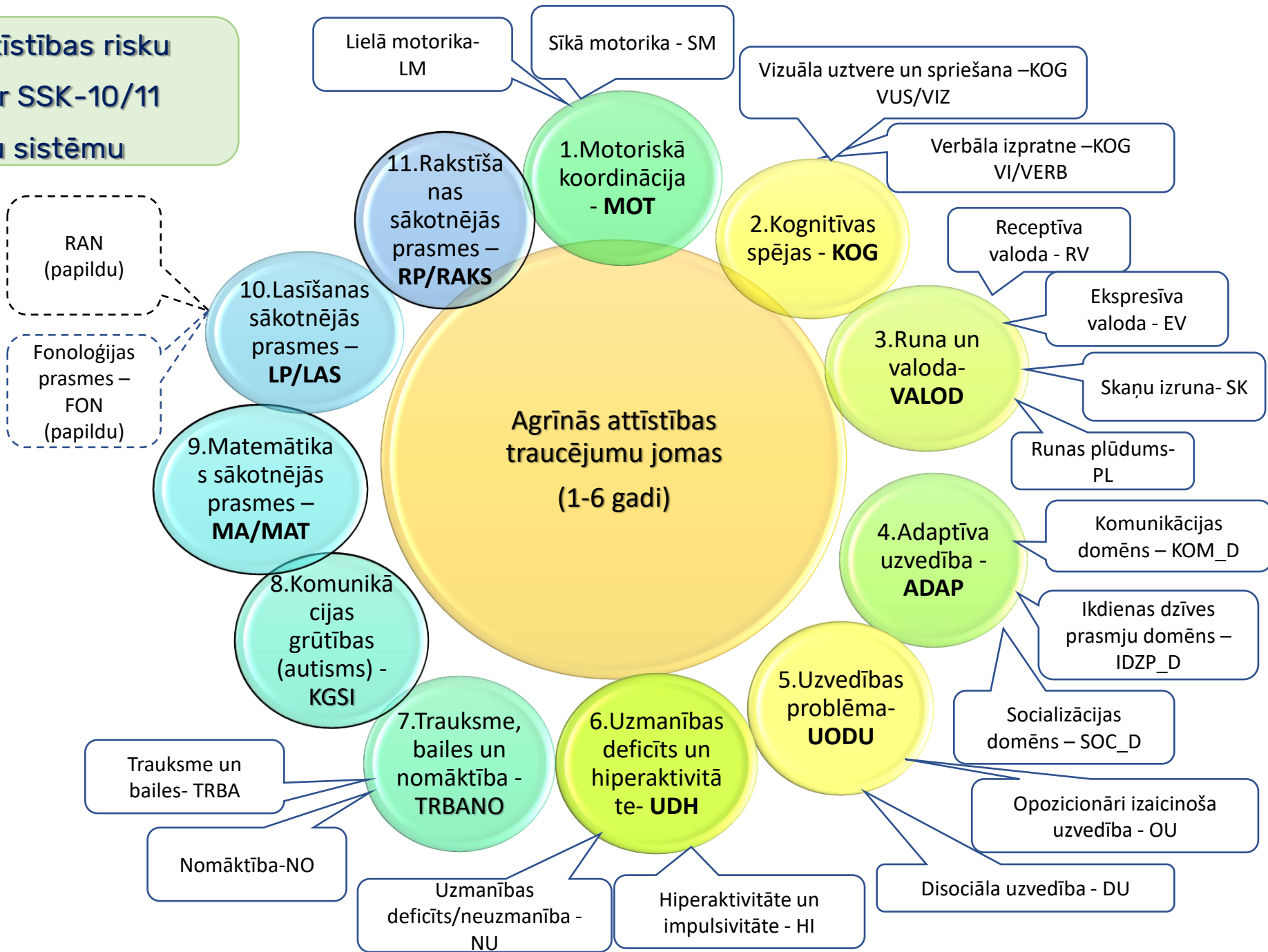
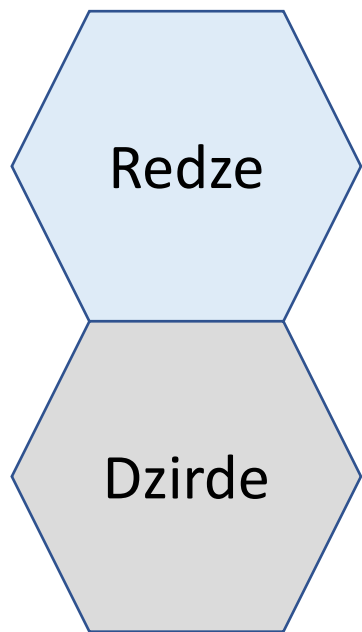
Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts (e-BAASIK)

Rokasgrāmata par e-BAASIK vadīšanu

E-BAASIK nosakāmās attīstības risku jomas, kas saskaņotas ar SSK-10/11 traucējumu kategoriju sistēmu

Kā e-BAASIK Latvijas izlases (N=720, 3-6 gadi) bērni izskatās 28 mērījumu rādītāju kontekstā

		PROC_V_MOT	PROC_V_KOG	PROC_V_ADAP	PROC_V_VALOD	PROC_V_LAS	PROC_V_RAK	PROC_V_MAT	PROC_V_KGSI	PROC_V_OUDU	PROC_V_UDHT	PROC_V_TRBA	PROC_V_NO	PROC_S_MOT	PROC_S_KOG	PROC_S_ADAP	PROC_S_VALOD	PROC_S_LAS	PROC_S_RAK	PROC_S_MAT	PROC_S_KGSI	PROC_S_OUDU	PROC_S_UDHT	PROC_S_TRBA	PROC_S_NO	PROC_B_KOG_IQ	PROC_B_VALOD	PROC_B_FON	PROC_B_LAS	PROC_B_RAK	PROC_B_MAT
meitene	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
meitene	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zēns	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Agrinā preventīvā atbalsta sistēma bērniem

Kā e-BAASIK Latvijas izlases bērni izskatās 28 mērījumu rādītāju kontekstā

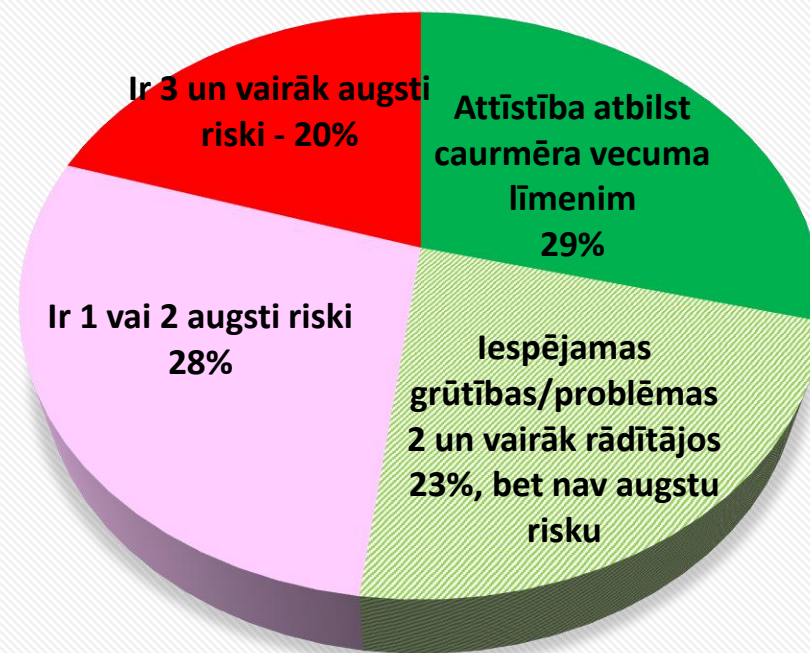
		Vecāku aptauja												Pirmskolas skolotāja aptauja												BSPT					
Vecums		PROC_V_MOT	PROC_V_KOG	PROC_V_ADAP	PROC_V_VALOD	PROC_V_LAS	PROC_V_RAK	PROC_V_MAT	PROC_V_KGSI	PROC_V_OUDU	PROC_V_UDHT	PROC_V_TRBA	PROC_V_NO	PROC_S_MOT	PROC_S_KOG	PROC_S_ADAP	PROC_S_VALOD	PROC_S_LAS	PROC_S_RAK	PROC_S_MAT	PROC_S_KGSI	PROC_S_OUDU	PROC_S_UDHT	PROC_S_TRBA	PROC_S_NO	PROC_B_KOG_IQ	PROC_B_VALOD	PROC_B_FON	PROC_B_LAS	PROC_B_RAK	PROC_B_MAT
zēns	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3
zēns	6	3	3	3	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3
zēns	5	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	
meitene	6	3	2	3	2	3	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	
meitene	6	2	2	2	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	
meitene	5	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	
zēns	6	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
meitene	5	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	2	2	3	
meitene	5	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	
zēns	6	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
zēns	5	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
meitene	5	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
meitene	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	

Kā e-BAASIK Latvijas izlases bērni izskatās 28 mērījumu rādītāju kontekstā

	Vecums	PROC_V_MOT	PROC_V_KOG	PROC_V_ADAP	PROC_V_VALOD	PROC_V_LAS	PROC_V_RAK	PROC_V_MAT	PROC_V_KGSI	PROC_V_OUDU	PROC_V_UDHT	PROC_V_TRBA	PROC_V_NO	PROC_S_MOT	PROC_S_KOG	PROC_S_ADAP	PROC_S_VALOD	PROC_S_LAS	PROC_S_RAK	PROC_S_MAT	PROC_S_KGSI	PROC_S_OUDU	PROC_S_UDHT	PROC_S_TRBA	PROC_S_NO	PROC_B_KOG_IQ	PROC_B_VALOD	PROC_B_FON	PROC_B_LAS	PROC_B_RAK	PROC_B_MAT
zēns	6	1	1	1	1	1	1	1	3	2	3	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
meitene	6	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	3	1	1	2	2	2	1	2	3	2	2	1	1	2	2
zēns	5	3	2	1	1	1	2	1	3	2	2	3	3	1	2	1	1	1	2	2	2	2	3	2	1	1	1	2	1	3	2
zēns	5	2	2	1	1	1	1	1	2	3	3	1	1	3	2	2	1	1	1	1	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1	2
zēns	5	1	1	2	2	2	1	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3	2	2	1	1	1	2
zēns	6	3	3	3	1	1	1	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	2	3	2	1	1	1	1
zēns	6	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	2	1	3	3	3	3	1	1	1	3	3	1
meitene	5	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	3	3	3	1	2	2	2	2	1	1
zēns	5	1	1	1	2	2	2	3	3	3	3	1	1	1	2	2	3	2	1	3	3	3	3	1	2	1	1	1	3	1	3
zēns	5	2	2	1	1	1	3	2	2	1	2	3	3	2	2	1	1	1	3	3	2	2	2	3	3	1	2	2	2	2	3
zēns	5	3	2	2	3	1	3	2	3	1	1	3	3	2	1	1	2	2	2	2	3	1	1	3	3	1	1	1	3	3	1
zēns	6	1	1	1	2	1	1	1	3	3	2	3	3	1	2	2	3	2	1	1	3	3	2	3	3	2	3	3	3	1	1

Kā e-BAASIK Latvijas izlases bērni izskatās 28 mērījumu rādītāju kontekstā

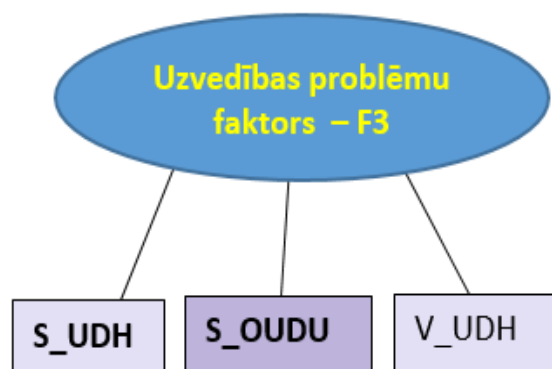
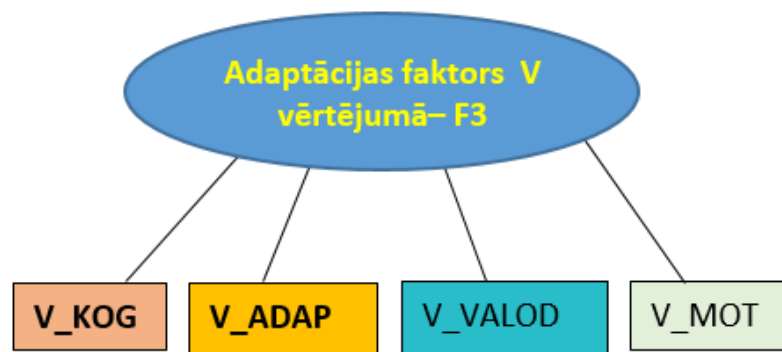
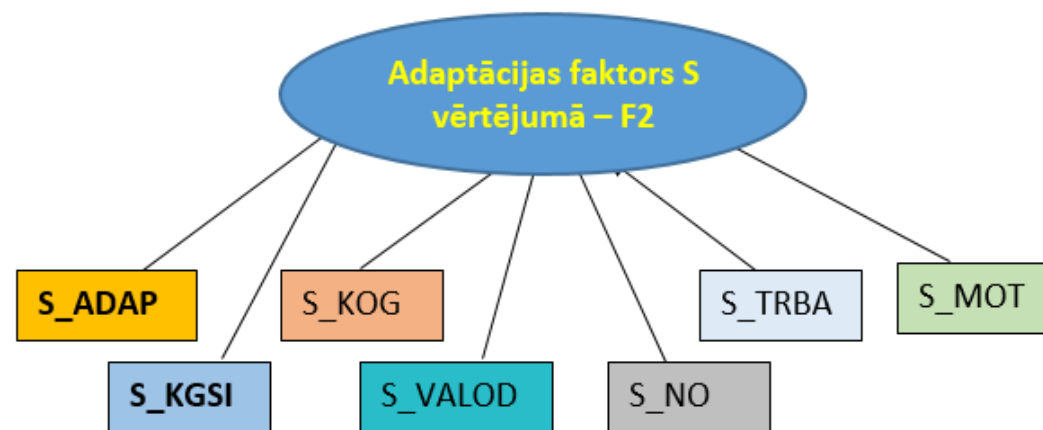
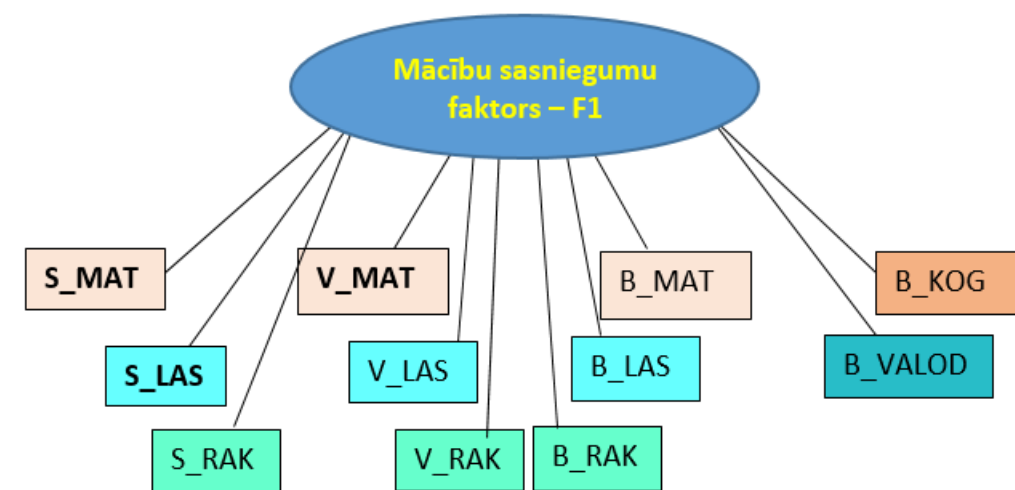
Bērnu (5-6 gadi) skaita sadalījums par risku veidu kategorijām pēc VA, PSA un BSPT

- Attīstība atbilst caurmēra vecuma līmenim
- ▨ Iespējamās grūtības/problēmas 2 un vairāk rādītājos
- Ir 1 vai 2 augsti riski
- Ir 3 un vairāk augsti riski

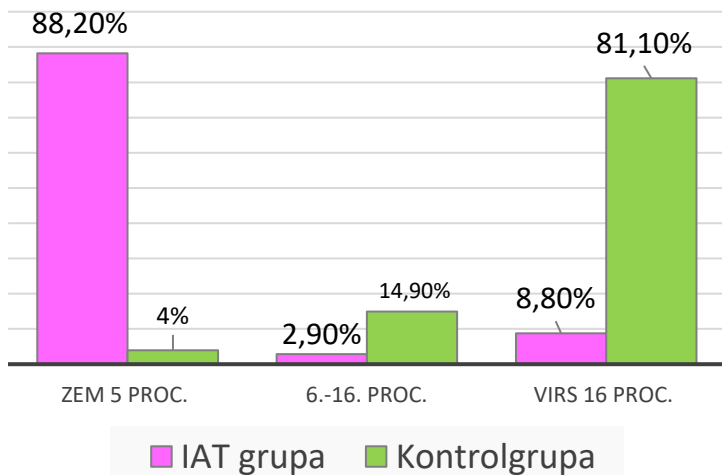
e-BAASIK pamatskalu latentās sakarības

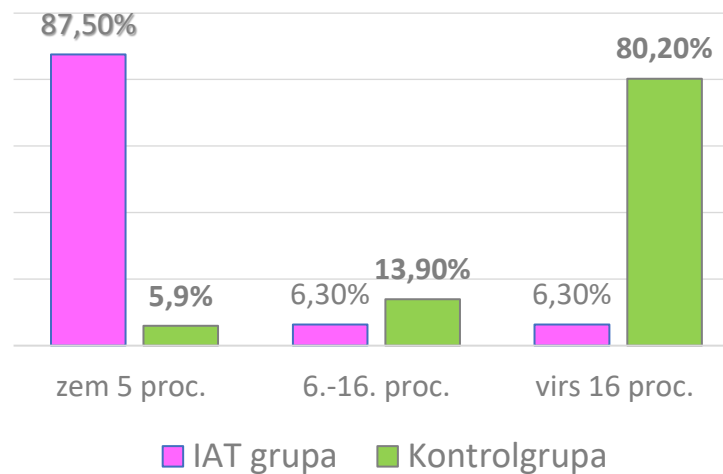
e-BAASIK klīniska validitāte – IAT grupa

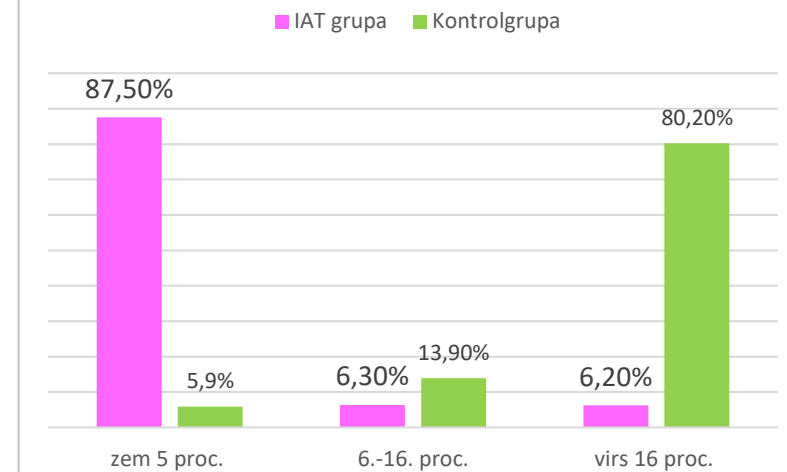
V_KOG

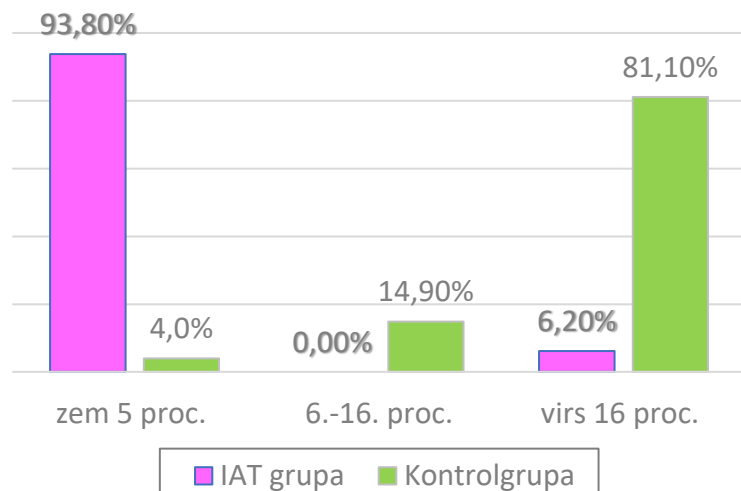
S_KOG

S_ADAP

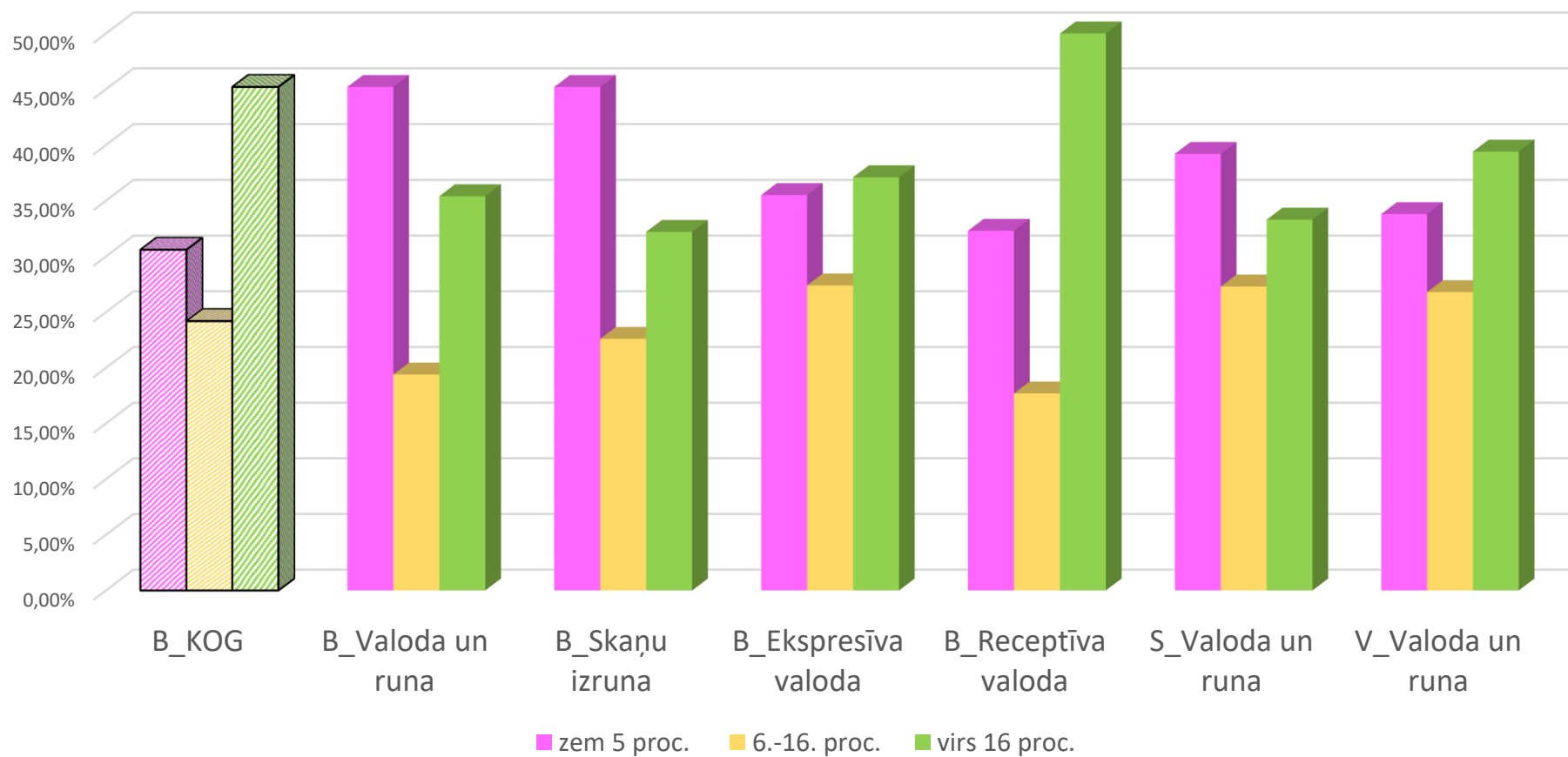
B_KOG

e-BAASIK klīniska validitāte – VRT grupa

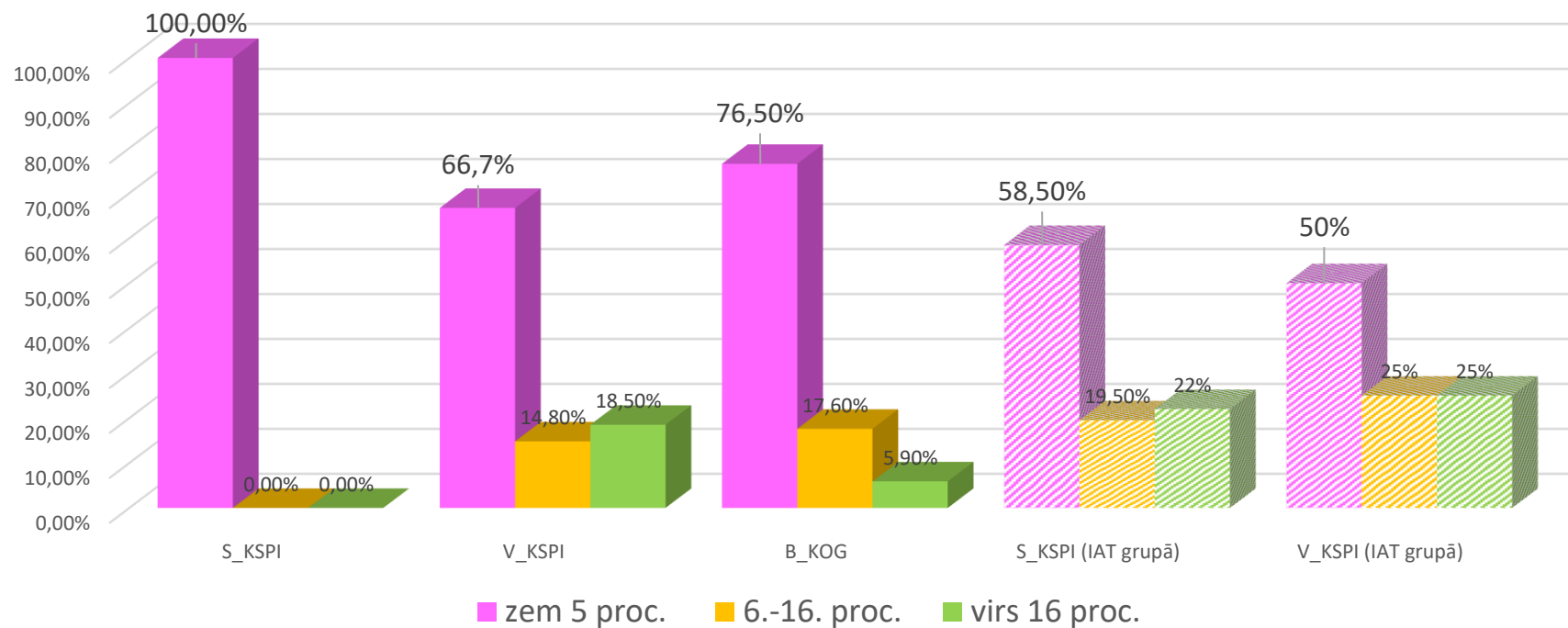
VRT grupas bērnu sadalījums pa valodas un runas jomas rādītāju un BSPT kognitīvo spēju rādītāja attīstības līmeņiem

e-BAASIK klīniska validitāte – AST grupa

AST un IAT bērnu grupas sadalījums pa Komunikāciju grūtību skalas līmeņiem

e-BAASIK skalu konverģenta validitāte – BSPT korelācijas ar WPPSI-IV radniecīgām skalām

BSPT skalas	Vecums	WPPSI_ Kubu_ konstrukcijas	WPPSI_ Informētība	WPPSI_ Matricas	WPPSI_ Kukainu_ meklēšana	WPPSI_ Līdzības (Max 40)	WPPSI_ kopā
B_VALOD	3 gadi		0,57*				
B_VALOD	4 gadi		0,59*			0,61*	
B_VALOD	5 gadi		0,76**			0,39	
B_VALOD	6 gadi		0,68*			0,68*	
B_KOG_VIZ	3-4 gadi	0,40*		0,36	0,66*		
B_KOG_VIZ	5-6 gadi	0,34		0,62**	0,37		
B_KOG_VERB	3 gadi		0,81**				
B_KOG_VERB	4 gadi		0,60*			0,47	
B_KOG_VERB	5 gadi		0,68*			0,40	
B_KOG_VERB	6 gadi		0,64			0,54	
B_KOG_kopskala		0,59**	0,66**	0,49**	0,39*	0,52**	0,70**

e-BAASIK skalu konverģenta validitāte – korelācija ar ASEBA instrumentu radniecīgām skalām

	V_OU	S_OU	V_DU	S_DU	V_OUDU	S_OUDU	V_NU	S_NU	V_HI	S_HI	V_NUHI	S_NUHI
V_ASEBA_Agresija	0,60**		0,45**		0,61**							
S_ASEBA_Agresija		0,71*		0,41*		0,69**						
V_ASEBA_DSM_Opozicionālās uzvedības problēmas	0,60*		0,48*		0,62**							
S_ASEBA_DSM_Opozicionālās uzvedības problēmas		0,61*		0,44**		0,60**						
V_ASEBA_Uzmanība							0,32*		0,59**		0,55**	
S_ASEBA_Uzmanība								0,79**		0,44**		0,67**
V_ASEBA_DSM_Uzmanības deficīts un hiperakt.							0,35*		0,60**		0,55**	
S_ASEBA_DSM_Uzmanības deficīts un hiperakt.								0,80**		0,54**		0,74**

Secinājumi

- e-BAASIK skalu un pantu psihometriskas pārbaudes, kā arī skalu ticamības un validitātes pārbaudes apliecināja, ka patiešām ir iegūts ticams un valīds instruments. Kaut gan vēl pētījumi šajā jomā būtu jāturpina, lai precizētu atsevišķu skalu noteiktās vecumgrupās konverģento validitāti.
- Būtu jāveic ĀA skalu retests.
- e-BAASIK sniedz iespēju iegūt konkrētu bērnu spēju un prasmju jomu un uzvedības un emocionālo jomu detalizētu ainu, un, saprotot tipiskākos profīlus, varētu veidot piemērotākas intervences programmas, kas vērstas uz vairākiem attīstības riskiem.
- Ir pietiekami plaša bērnu grupa ar *iespējamām attīstības grūtībām*, kas piemērota atbalsta gadījumā var mazināties nākamās attīstības periodos. Svarīgi pamanīt arī šo bērnu grupu!

Paldies par uzmanību!!